

ÁKVÖRÐUN FRAMKVÆMDASTJÓRNARINNAR

2015/EES/8/04

frá 14. nóvember 2012

um vistfræðilegar viðmiðanir við veitingu umhverfismerkis ESB fyrir þvottaefni fyrir uppþvottavélar til notkunar í iðnaði og á stofnunum

(tilkynnt með númeri C(2012) 8054)

(2012/720/ESB) (*)

FRAMKVÆMDASTJÓRN EVRÓPUSAMBANDSINS
HEFUR,

með hliðsjón af sáttmálanum um starfshætti Evrópusambandsins,

með hliðsjón af reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 66/2010 frá 25. nóvember 2009 um umhverfismerki ESB ⁽¹⁾, einkum 2. mgr. 8. gr.,

að höfðu samráði við umhverfismerkinganefnd Evrópusambandsins,

og að teknu tilliti til eftirfarandi:

- 1) Samkvæmt reglugerð (EB) nr. 66/2010 má veita þeim vörum, sem hafa lítil umhverfisáhrif á öllum vistferli sínum, umhverfismerki ESB.
- 2) Í reglugerð (EB) nr. 66/2010 er kveðið á um að setja skuli sértækar viðmiðanir fyrir umhverfismerki ESB fyrir hvern vöruflokk.
- 3) Nýju viðmiðanirnar og tilheyrandi kröfur vegna mats og sannprófunar ættu að gilda í fjögur ár frá samþykktardegi þessarar ákvörðunar.
- 4) Ráðstafanirnar, sem kveðið er á um í þessari ákvörðun, eru í samræmi við álit nefndarinnar sem komið var á fót með 16. gr. reglugerðar (EB) nr. 66/2010.

SAMÞYKKT ÁKVÖRÐUN ÞESSA:

1. gr.

Vöruflokkurinn „þvottaefni fyrir uppþvottavélar til notkunar í iðnaði og á stofnunum“ skal ná yfir ein- og fjölþátta (e. *single and multi-component*) þvottaefni fyrir uppþvottavélar, skolefni (e. *rinse aid*) og forhreinsiefni (e. *pre-soaks*) sem eru hönnuð fyrir uppþvottavélar sem eru notaðar í atvinnuskyni.

Eftirfarandi vörur falla ekki undir þennan vöruflokk: uppþvottaefni fyrir neytendur, þvotta- og hreinsiefni sem eru ætluð til nota í þvottavélum fyrir lækningatæki eða í sérstökum

vélum til að þrifa iðnaðarbúnað, þ.m.t. sérstakar vélar fyrir matvælaíðnaðinn.

Úðar sem eru ekki skammtaðir með sjálfvirkum dælum falla ekki undir þennan vöruflokk.

2. gr.

Þvottaefni fyrir uppþvottavélar skal falla undir vöruflokkinn „þvottaefni fyrir uppþvottavélar til notkunar í iðnaði og á stofnunum“, eins og hann er skilgreindur í 1. gr. þessarar ákvörðunar, til þess að því sé veitt umhverfismerki ESB samkvæmt reglugerð (EB) nr. 66/2010 og skal vera í samræmi við viðmiðanir sem og tilheyrandi kröfur vegna mats og sannprófunar sem eru settar fram í viðaukanum við þessa ákvörðun.

3. gr.

Viðmiðanirnar fyrir vöruflokkinn „þvottaefni fyrir uppþvottavélar til notkunar í iðnaði og á stofnunum“ sem og tilheyrandi kröfur vegna mats og sannprófunar skulu gilda í fjögur ár frá samþykktardegi þessarar ákvörðunar.

4. gr.

Í þágu stjórnslu er kenninúmerið „038“ notað fyrir vöruflokkinn „þvottaefni fyrir uppþvottavélar til notkunar í iðnaði og á stofnunum“.

5. gr.

Ákvörðun þessari er beint til aðildarríkjanna.

Gjört í Brussel 14. nóvember 2012.

Fyrir hönd framkvæmdastjórnarinnar,

Janez POTOČNIK,

framkvæmdastjóri.

(*) Þessi EB-gerð birtist í Stjtið. ESB L 326, 24.11.2012, bls. 25. Hennar var getið í ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 44/2013 frá 15. mars 2013 um breytingu á XX. viðauka (Umhverfismál) við EES-samninginn, sjá EES-viðbætur við Stjórnartíðindi Evrópusambandsins nr. 49, 29.08.2013, bls. 20.

(¹) Stjtið. ESB L 27, 30.1.2010, bls. 1.

VIÐAUKI

RAMMI

Markmiðið með viðmiðununum

Markmiðið með viðmiðununum er einkum að koma á framfæri vörum sem hafa lítil áhrif á vatnavistkerfi, innihalda takmarkað magn af hættulegum efnum og gerð hefur verið nothæfiprófun á.

VIÐMIÐANIR

Settar eru viðmiðanir fyrir hvern eftirfarandi þátta:

1. Eiturhrif á lagarlífverur: Markrúmmál þynningar (MP)
2. Lífbrjótanleiki
3. Undanskilin eða takmörkuð efni og blöndur
4. Kröfur vegna umbúða
5. Þvottahæfni (notagildi)
6. Sjálfvirk skömmtunarkerfi
7. Upplýsingar fyrir notanda - upplýsingar sem fram koma á umhverfismerki ESB

1) Mat og sannprófun**a) Kröfur**

Sértækar kröfur vegna mats og sannprófunar eru tilgreindar í hverri viðmiðun.

Ef þess er krafist að umsækjandi leggi fram yfirlýsingar, gögn, greiningar, prófunarskýrslur eða annað til staðfestingar á samræmi við viðmiðanirnar mega þessi gögn vera frá umsækjanda sjálfum og/eða birgjum hans og/ eða undirbirgjum þeirra, o.s.frv., eins og við á.

Prófun skal fara fram, eftir því sem unnt er, á rannsóknarstofum sem uppfylla almennu kröfurnar í staðlinum EN ISO 17025 eða sambærilegum staðli.

Heimilt er að nota, þar sem við á, aðrar prófunaraðferðir en þær sem tilgreindar eru í hverri viðmiðun ef þar til bæra stofnunin, sem metur umsóknina, fellst á að aðferðirnar séu jafngildar.

Í I. viðbæti er vísað til gagnasafns fyrir innihaldsefni þvotta- og hreinsiefna (DID-skrá), en þar er að finna þau innihaldsefni sem mest eru notuð í þvotta- og hreinsiefnasamsetningum. Það skal notað til að afla gagna fyrir útreikninga á markrúmmáli þynningar (e. *Critical Dilution Volume*) og fyrir matið á lífbrjótanleika innihaldsefnanna. Að því er varðar efni, sem eru ekki í DID-skránni, eru veittar leiðbeiningar um útreikninga eða framreikninga á viðkomandi gögnum. Nýjasta útgáfa DID-skrárinnar er aðgengileg á vefsíðu umhverfismerkis ESB eða um vefsíður einstakra þar til bærra stofnana.

Ef við á geta þar til bærar stofnanir krafist fylgiskjala og framkvæmt óháðar sannprófanir.

b) Viðmiðunarmörk mælinga

Krafist er samræmis við vistfræðilegar viðmiðanir að því er varðar efni, sem er bætt við af ásetningi, sem og að því er varðar aukaafurðir og óhreinindi úr hráefnunum í styrk sem er jafn eða meiri en 0,010% miðað við þyngd endanlegrar samsetningar.

Að því er varðar sæfiefni og litunarefni er krafist samræmis við viðmiðanirnar, án tillits til þess í hvaða styrk þau eru.

Efni sem eru innan viðmiðunargildisins sem er skráð hér að framan eru hér á eftir kölluð „innihaldsefni“ (e. *ingoing substances*).

2) Viðmiðunareining

Viðmiðunareiningin fyrir þennan vöruflokk skal gefin upp sem g/l af þvottalausn (grömm á lítra af þvottalausn).

Kröfur sem varða mat og sannprófun á viðmiðunareiningunni:

Heildarsamsetninguna verður að leggja fram hjá þar til bærrí stofnun með tilgreiningu á viðskiptaheiti, efnaheiti, CAS-númeri, DID-númeri⁽²⁾, ísettu magni, með og án vatns, verkunarmáta og formi allra innihaldsefna (án tillits til styrks). Sýnishorn af hreinteikningunni ásamt ráðleggingum um skammta verður að leggja fram hjá þar til bærrí stofnun.

Öryggisblöð fyrir hvert innihaldsefni skulu lögð fram hjá þar til bærrí stofnun í samræmi við reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 1907/2006⁽³⁾.

A- og B-hluta DID-skráarinnar má finna á vefsetri umhverfismerkis ESB.

http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/documents/did_list/didlist_part_a_en.pdf

http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/documents/did_list/didlist_part_b_en.pdf

VIÐMIÐANIR VEGNA UMHVERFISMERKIS ESB

Viðmiðun 1 —Eiturhrif á lagarlífverur: Markrúmmál þynningar (MP)

Markrúmmál þynningar ($MP_{langvinn}$) einþáttarkerfis eða fjölþáttakerfa má ekki fara yfir eftirfarandi mörk (við stærsta ráðlagðan skammt):

Markrúmmál þynningar við stærsta ráðlagðan skammt	Mjúkt	Meðal	Hart
Vörutegund	0–6 °dH	7–13 °dH	> 14 °dH
Forhreisiefni	2 000	2 000	2 000
Þvottaefni fyrir uppþvottavélar	3000	5000	10000
Fjölþáttakerfi	3000	4000	7000
Skolefni	3000	3000	3000

Markrúmmál þynningar ($MP_{langvinn}$) er reiknað út fyrir öll innihaldsefni (i) í vörunni með eftirfarandi jöfnu:

$$MP_{langvinn} = \sum MP_{(i)} = \sum \frac{\text{þyngd}_{(i)} \times NS_{(i)}}{ES_{langvinn(i)}} \times 1000$$

þar sem:

þyngd = þyngd innihaldsefnisins í hverjum ráðlögðum skammti

NS = niðurbrotsstuðullinn

ES = stuðullinn fyrir langvinn eiturhrif eins og hann kemur fram í DID-skránni.

Einnig skal taka sæfiefni og litunarefni, sem eru til staðar í vörunni, með í útreikningana á markrúmmáli þynningar þótt styrkur þeirra sé undir 0,010% (100 ppm).

Sérreglur gilda um eftirfarandi efni vegna niðurbrots þeirra í þvottaferlinum:

— Vetrísperoxíð (H_2O_2) – ekki tekið með í útreikningum á MP.

— Perediksýra – tekin með sem ediksýra í útreikningunum.

Mat og sannprófun: umsækjandinn skal leggja fram útreikning á $MP_{langvinn}$ vegna vörunnar. Töflureiknir fyrir útreikning á MP-gildinu er aðgengilegur á vefsetri umhverfismerkis ESB.

Gildi breyta fyrir niðurbrotsstuðul og stuðul fyrir langvinn eiturhrif skulu gefin í A-hluta gagnasafns fyrir innihaldsefni þvotta- og hreinsiefna (DID-skrár). Ef efnið er ekki í DID-skránni skal reikna breyturarnar út með því að nota leiðbeiningarnar í B-hluta DID-skráarinnar og láta tilheyrandi gögn fylgja með.

⁽²⁾ DID-númer er númer innihaldsefnisins í DID-skránni (gagnasafn fyrir innihaldsefni þvotta- og hreinsiefna) og er notað til að ákvarða samræmi við viðmiðanir 1 og 2.

⁽³⁾ Stj.útd. ESB L 396, 30.12.2006, bls. 1.

Viðmiðun 2 — Lífbrjótanleiki

a) Lífbrjótanleiki yfirborðsvirkra efna

Öll yfirborðsvirk efni verða að vera lífbrjótanleg við loftháðar og loftfirrðar aðstæður.

b) Lífbrjótanleiki lífrænna efna

Innihald af öllum lífrænum efnum í vörunni, sem eru ólífbrjótanleg (torlífbrjótanleg) við loftháðar aðstæður (aNBO) og ólífbrjótanleg við loftfirrðar aðstæður (anNBO), skal ekki fara yfir eftirfarandi mörk:

aNBO

Vörutegund (g/l af þvottalausn)	Mjúkt	Meðal	Hart
	0–6 °dH	7–13 °dH	> 14 °dH
Forhreinisefni	0,4	0,4	0,4
Þvottaefni fyrir uppþvottavélar/Fjölþáttakerfi	0,4	0,4	0,4
Skolefni	0,04	0,04	0,04

anNBO

Vörutegund (g/l af þvottalausn)	Mjúkt	Meðal	Hart
	0–6 °dH	7–13 °dH	> 14 °dH
Forhreinisefni	0,4	0,4	0,4
Þvottaefni fyrir uppþvottavélar/Fjölþáttakerfi	0,6	1,0	1,5
Skolefni	0,04	0,04	0,04

Mat og sannprófun: umsækjandinn skal leggja fram gögn um niðurbrjótanleika yfirborðsvirkra efna ásamt útreikningi á ólífbrjótanleika vörunnar við loftháðar aðstæður (aNBO) og ólífbrjótanleika hennar við loftfirrðar aðstæður (anNBO). Tölflureiknir fyrir útreikning á aNBO- og anNBO-gildum er aðgengilegur á vefsetri umhverfismarkis ESB.

Vísa skal í DID-skrána, bæði að því er varðar yfirborðsvirk efni og aNBO- og anNBO-gildi. Fyrir innihaldsefni, sem ekki eru tilgreind í DID-skránni, skal leggja fram viðeigandi upplýsingar, fengnar úr fræðiritum eða öðrum heimildum, eða viðeigandi niðurstöður prófana sem sýna að efnin séu lífbrjótanleg við loftháðar og loftfirrðar aðstæður eins og lýst er í I. viðbæti.

Athygli er vakin á að tetraasetylétýlendíamín (TAED) ætti að teljast lífbrjótanlegt við loftfirrðar aðstæður.

Ef gögn í samræmi við kröfurnar hér að framan eru ekki fyrir hendi má undanskilja efni, önnur en yfirborðsvirk efni, kröfunni um niðurbrjótanleika við loftfirrðar aðstæður ef þau eru í samræmi við einn af þremur eftirfarandi kostum:

1. brotna auðveldlega niður og hafa lítið ásgöng (A < 25%) eða
2. brotna auðveldlega niður og hafa mikið afsög (A > 75% eða
3. brotna auðveldlega niður og safnast ekki fyrir í lífverum.

Hægt er að gera prófanir á ásgöng/afsögi í samræmi við OECD-viðmiðunarreglu 106.

Viðmiðun 3 — Undanskilin eða takmörkuð efni og blöndur

a) Tiltækin innihaldsefni sem eru undanskilin

Eftirfarandi innihaldsefni mega ekki vera í vörunni, hvorki sem hluti samsetningar hennar né sem hluti nokkurrar blöndu í samsetningunni:

— EDTA (etýlendíamíntetraasetat),

- ilmefni,
- hvarfgjörn klórsambönd,
- APEO (alkýlfenóletoxýlöt) og APD (alkýlfenól og afleiður þeirra).

Mat og sannprófun: umsækjandinn skal leggja fram útfyllta og undirritaða samræmisýfirlýsingu.

b) Hættuleg efni og blöndur

Samkvæmt 6. mgr. 6. gr. reglugerðar (EB) nr. 66/2010 um umhverfismerki ESB skal hvorki varan né neinn af þáttum hennar innihalda efni sem uppfylla viðmiðanir fyrir flokkun með hættusetningunum, í samræmi við reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 1272/2008⁽⁴⁾ eða tilskipun ráðsins 67/548/EBE⁽⁵⁾, sem eru tilgreindar hér á eftir, né innihalda efni sem um getur í 57. gr. reglugerðar (EB) nr. 1907/2006. Hættusetningarnar hér á eftir eiga almennt við um efni. Ef ekki er hægt að fá upplýsingar um efni skulu þó flokkunarreglurnar fyrir blöndur gilda.

Skrá yfir hættusetningar:

Hættusetning ⁽¹⁾	H-setning ⁽²⁾
H300 Banvænt við inntöku	H28
H301 Eitrað við inntöku	H25
H304 Getur verið banvænt við inntöku ef það kemst í öndunarveg	H65
H310 Banvænt í snertingu við húð	H27
H311 Eitrað í snertingu við húð	H24
H330 Banvænt við innöndun	H23/26
H331 Eitrað við innöndun	H23
H340 Getur valdið erfðagöllum	H46
H 341 Grunað um að valda erfðagöllum	H68
H350 Getur valdið krabbameini	H45
H350i Getur valdið krabbameini við innöndun	H49
H351 Grunað um að valda krabbameini	H40
H360F Getur haft skaðleg áhrif á frjósemi	H60
H360D Getur haft skaðleg áhrif á börn í móðurkviði	H61
H360FD Getur haft skaðleg áhrif á frjósemi Getur haft skaðleg áhrif á börn í móðurkviði	H60/61/60–61
H360Fd Getur haft skaðleg áhrif á frjósemi Grunað um að hafa skaðleg áhrif á börn í móðurkviði	H60/63
H360Df Getur haft skaðleg áhrif á börn í móðurkviði Grunað um að hafa skaðleg áhrif á frjósemi	H61/62
H361f Grunað um að hafa skaðleg áhrif á frjósemi	H62
H361d Grunað um að hafa skaðleg áhrif á börn í móðurkviði	H63
H361fd Grunað um að hafa skaðleg áhrif á frjósemi Grunað um að hafa skaðleg áhrif á börn í móðurkviði	H62–63
H362 Getur skaðað börn á brjósti	H64
H370 Skaðar líffæri	H39/23/24/25/26/27/28
H371 Getur skaðað líffæri	H68/20/21/22

⁽⁴⁾ Stjóð. ESB L 353, 31.12.2008, bls. 1.

⁽⁵⁾ Stjóð. EB L 196, 16.8.1967, bls. 1.

Hættusetning ⁽¹⁾	H-setning ⁽²⁾
H372 Skaðar líffæri við langvinn eða endurtekin váhrif	H48/25/24/23
H373 Getur skaðað líffæri við langvinn eða endurtekin váhrif	H48/20/21/22
H400 Mjög eitrað lífi í vatni	H50
H410 Mjög eitrað lífi í vatni, hefur langvinn áhrif	H50–53
H411 Eitrað lífi í vatni, hefur langvinn áhrif	H51–53
H412 Skaðlegt lífi í vatni, hefur langvinn áhrif	H52–53
H413 Getur valdið langvinnum, skaðlegum áhrifum á líf í vatni	H53
ESB-H059 Hættulegt ósonlaginu	H59
ESB-H029 Myndar eitraða lofttegund í snertingu við vatn	H29
ESB-H031 Myndar eitraða lofttegund í snertingu við sýru	H31
ESB-H032 Myndar mjög eitraða lofttegund í snertingu við sýru	H32
ESB-H070 Eitrað í snertingu við augu	H39–41
Næmandi efni	
H334: Getur valdið ofnæmis- eða asmaeinkennum eða öndunarerfiðleikum við innöndun	H42
H317: Getur valdið ofnæmisviðbrögðum í húð	H43

⁽¹⁾ Reglugerð (EB) nr. 1272/2008.

⁽²⁾ Tilskipun 67/548/EBE, eins og hún var aðlöguð efnareglunum (REACH) samkvæmt tilskipun 2006/121/EB, og tilskipun 1999/45/EB með áorðnum breytingum.

Athygli er vakin á að þessar viðmiðanir eiga einnig við um þekkt niðurbrotsefni s.s. formaldehyð úr efnum sem losa formaldehyð.

Efni eða blöndur sem breyta eiginleikum sínum við vinnsluna (þ.e. verða ekki lengur lífaðgengilegar eða verða fyrir efnabreytingum þannig að áður tilgreind hættu hverfur) eru undanþegnar kröfunni hér að framan.

Ekki má merkja fullunna vöruna samkvæmt hættusetningunum hér að framan.

Undanþágur

Eftirfarandi efni eru sérstaklega undanþegin þessari kröfu:

Yfirborðsvirk efni < 15% í fullunnu vörunni	H400: Mjög eitrað lífi í vatni	H50
Sæfiefni í því skyni að rotverja (*) (aðeins fyrir vökva með pH-gildi á bilinu 2 til 12 og virkt efni að hámarki 10% af þyngd)	H331: Eitrað við innöndun H334: Getur valdið ofnæmis- eða asmaeinkennum eða öndunarerfiðleikum við innöndun H317: Getur valdið ofnæmisviðbrögðum í húð H400: Mjög eitrað lífi í vatni	H23 H42 H43 H50

Ensím(**)	H334: Getur valdið ofnæmis- eða asmaeinkennum eða öndunarerfiðleikum við innöndun	H42
	H317: Getur valdið ofnæmisviðbrögðum í húð	H43
	H400: Mjög eitrad lífi í vatni	H50
Nítríltríasetat (NTA) sem óhreinindi í MGDA og GLDA(***)	H351: Grunað um að valda krabbameini	H40

(*) Undanþágan er einungis fyrir b-lið viðmiðunar 2. Sæfiefni skulu vera í samræmi við d-lið viðmiðunar 3.

(**) Þ.m.t. stöðgarar og önnur hjálparefni í efnablöndunum.

(***) Í styrk sem er minni en 1,0% í hráefninu að því tilskildu að heildarstyrkurinn í fullunni vörunni sé minni en 0,10%.

Mat og sannprófun: umsækjandinn skal sýna fram á að farið sé að þessum viðmiðunum með því að leggja fram yfirlýsingu um að ekkert innihaldsefnanna flokkist í neinn af hættuflokkunum sem tengjast hættusetningunum sem um getur í skránni hér að framan, í samræmi við reglugerð (EB) nr. 1272/2008, a.m.k. að því marki sem hægt er að ákvarða það samkvæmt þeim upplýsingum sem eru skráðar í VII. viðauka við reglugerð (EB) nr. 1907/2006. Þessi yfirlýsing skal studd með samanteknum upplýsingum um viðeigandi eiginleika, sem tengjast hættusetningunum sem um getur í skránni hér að framan, með þeirri sundurliðun sem er tilgreind í 10., 11. og 12. lið II. viðauka við reglugerð (EB) nr. 1907/2006 (Kröfur um samantekt öryggisblaða).

Upplýsingar um eðliseiginleika efna má fá fram á annan hátt en með prófunum, t.d. með notkun staðgönguadferða á borð við aðferðir í glasi, með líkönum af megindegum tengslum byggingar og virkni eða með notkun ályktunar út frá efnaflokkum eða ályktunar út frá byggingarlega hliðstæðum efnum í samræmi við XI. viðauka við reglugerð (EB) nr. 1907/2006. Eindregið er mælt með því að viðeigandi gögnum sé miðlað.

Þær upplýsingar sem lagðar eru fram skulu tengjast formi eða eðlisástandi efnisins eða blandanna eins og þær eru notaðar í fullunni vörunni.

Vegna efna, sem eru skráð í IV. og V. viðauka við efnareglurnar (REACH) og eru undanþegin skráningarskyldu skv. a-og b-lið 7. mgr. 2. gr. reglugerðar (EB) nr. 1907/2006, er yfirlýsing þess efnis fullnægjandi til að uppfylla kröfurnar sem eru settar fram hér að framan.

c) Efni sem eru skráð í samræmi við 1. mgr. 59. gr. reglugerðar (EB) nr. 1907/2006

Ekki skal veita neina undanþágu frá útilokuninni í 6. mgr. 6. gr. reglugerðar (EB) nr. 66/2010 að því er varðar efni, sem eru tilgreind sem sérlega varasöm efni og eru í skránni sem kveðið er á um í 59. gr. reglugerðar (EB) nr. 1907/2006, og eru fyrir hendi í blöndum í styrk sem er > 0,010%.

Mat og sannprófun: skrána yfir efni, sem eru tilgreind sem sérlega varasöm efni og eru í skránni yfir umsóknarefni í samræmi við 59. gr. reglugerðar (EB) nr. 1907/2006, má finna hér: http://echa.europa.eu/chem_data/authorisation_process/candidate_list_table_en.asp

Vísun í skrána skal vera frá umsóknardeginum. Umsækjandinn skal leggja fram nákvæmar upplýsingar um efnasamsetningu vörunnar hjá þar til bæri stofnun. Umsækjandinn skal einnig leggja fram yfirlýsingu um samræmingu við þessa viðmiðun ásamt tilheyrandi gögnum, s.s. samræmisyfirlýsingu sem birgjar efnanna undirrita og afritum af viðeigandi öryggisblöðum vegna efna eða blandna.

d) Tiltækin innihaldsefni sem eru takmörkuð — Sæfiefni

- i. Einungis er heimilt að varan innihaldi sæfiefni í því skyni að rotverja hana og skal viðeigandi skammtur ekki vera stærri en nauðsynlegt er í þessum tilgangi. Þetta á ekki við um yfirborðsvirk efni sem einnig kunna að búa yfir eiginleikum sæfiefna.

Mat og sannprófun: umsækjandinn skal leggja fram afrit af öryggisblöðum vegna allra sæfiefna sem er bætt við ásamt upplýsingum um nákvæman styrk þeirra í vörunni. Framleiðandi eða birgir sæfiefnanna skal leggja fram upplýsingar um þann skammt sem þarf til að rotverja vöruna.

- ii. Óheimilt er að halda því fram eða gefa til kynna á umbúðum eða á annan hátt að varan hafi örverueyðandi eða sótthreinsandi áhrif.

Mat og sannprófun: umsækjandinn skal leggja fram texta og hönnun hvorrar tegundar umbúða og/eða afhenda sýnishorn af hverri tegund hjá þar til bæri stofnun.

- iii. Heimilt er að varan innihaldi sæfiefni að því tilskildu að þau safnist ekki fyrir í lífverum. Sæfiefni telst ekki safnast fyrir í lífverum ef lífþéttnistuðull er < 100 eða logKow < 3,0. Ef bæði lífþéttnistuðull og logKow-gildi liggja fyrir skal nota hæsta mældu lífþéttnistuðulinn.

Mat og sannprófun: umsækjandinn skal leggja fram afrit af öryggisblöðum vegna allra sæfiefna sem er bætt við, ásamt upplýsingum um lífþéttnistuðul þeirra og/eða logKow-gildi.

e) Litunarefni

Litunarefni sem er heimilað að nota í vöruna mega ekki safnast fyrir í lífverum. Ekki er nauðsynlegt að leggja fram gögn um hugsanlega uppsöfnun í lífverum að því er varðar litunarefni sem samþykkt er að megi nota í matvæli. Litunarefni telst ekki safnast fyrir í lífverum ef lífþéttistuðull er < 100 eða logKow < 3,0. Ef bæði lífþéttistuðull og logKow-gildi liggja fyrir skal nota hæsta mældu lífþéttistuðulinn.

Mat og sannprófun: umsækjandinn skal leggja fram afrit af öryggisblöðum vegna allra litunarefna sem er bætt við, eða gögn til að tryggja að litunarefnið sé samþykkt til notkunar í matvæli.

f) Ensím

Ensím verða að vera í formi vökva eða ryklausra korna. Ensím verða að vera laus við leifar af örverum úr framleiðslunni.

Mat og sannprófun: umsækjandinn skal leggja fram afrit af öryggisblöðum vegna allra ensíma sem er bætt við ásamt gögnum til að tryggja að ensímið sé laust við leifar af örverum.

g) Fosfór

Heildarmagn fosfata eða annarra fosfórefnasambanda má ekki fara yfir viðmiðunarmörkin sem eru tilgreind í töflunni, reiknuð út í grómmum af fosfór á hvern lítra af vatni.

Nota skal stærsta ráðlagðan skammt við útreikninga vegna fosförs.

Vörutegund Fosfór (g/l af vatni)	Mjúkt	Meðal	Hart
	0-6 °dH	7-13 °dH	> 14 °dH
Forhreinsiefni	0,08	0,08	0,08
Þvotta- og hreinsiefni	0,15	0,30	0,50
Skolefni	0,02	0,02	0,02
Fjölpáttakerfi	0,17	0,32	0,52

Mat og sannprófun: umsækjandinn skal leggja fram gögn til að tryggja að mörkin í töflunni hér að framan séu virt.

Viðmiðun 4 — Kröfur vegna umbúða

a) Hlutfall þyngdar/nýtingar (e. weight/utility ratio (WUR))

Hlutfall þyngdar/nýtingar vörunnar skal ekki fara yfir eftirfarandi gildi:

Vörutegund	Hlutfall þyngdar/nýtingar		
	0-6 °dH	7-13 °dH	> 14 °dH
Duft [g/l af þvottalausn]	0,8	1,4	2,0
Vökvar [g/l af þvottalausn]	1,0	1,8	2,5

Aðeins skal reikna út hlutfall þyngdar/nýtingar (WUR) vegna grunnbúða (þ.m.t. lok, tappar, og handdælur/sprautubúnaður) með því að nota formúluna hér á eftir:

$$WUR = \sum [(W_i + U_i)/(D_i * r_i)]$$

þar sem:

W_i = þyngd (g) efnisþáttar umbúðanna (i), þ.m.t. merkimiðinn ef við á.

- U_i = þyngd (g) efniviðar sem er ekki endurunninn (nýr) í efnisþætti umbúðanna (i). Ef hluti endurrunna efniviðarins í efnisþætti umbúðanna er 0% er $U_i = W_i$.
- D_i = fjöldi viðmiðunareininga sem er í efnisþætti umbúðanna (i). Viðmiðunareiningin = skammtur í g/l af þvottalausn.
- r_i = endurvinnslutalan, þ.e. hve oft efnisþáttur umbúðanna (i) er notaður í sama tilgangi með skila- eða áfyllingarkerfi. $r = 1$ ef umbúðirnar eru ekki endurnýttar í sama tilgangi. Ef umbúðirnar eru endurnotaðar er 1 notað fyrir r nema umsækjandi geti staðfest að talan eigi að vera hærrí.

Undanþágur

Plast/pappír/pappaumbúðir, sem innihalda meira en 80% af endurrunnum efnivið eða meira en 80% af plasti af endurnýjanlegum uppruna, eru undanþegnar þessari kröfu.

Lítið er svo á að umbúðir séu endurunnar ef hráefninu, sem er notað í þær, var safnað á dreifingar- eða neyslustigi frá framleiðendum umbúða. Ef hráefnið er iðnaðarúrgangur frá eigin framleiðsluferli framleiðandans telst efniviðurinn ekki endurunninn.

Mat og sannprófun: umsækjandinn skal leggja fram útreikning á hlutfalli þyngdar/nýtingar vegna vörunnar. Töflureiknir fyrir þennan útreikning er aðgengilegur á vefsetri umhverfismerkis ESB. Umsækjandinn skal leggja fram útfyllta og undirritaða yfirlýsingu um innihald efniviðar sem er endurunninn eða af endurnýjanlegum uppruna í umbúðunum. Til að hljóta samþykki fyrir enduráfyllingarmbúðum skal umsækjandinn og/eða smásalinn staðfesta að hægt verði að kaupa/hægt sé að kaupa enduráfyllingarnar á markaði.

b) Plastumbúðir

Einungis má nota þalöt, sem hafa verið áhættumetin þegar umsóknin er lögð inn og sem hafa ekki flokkast skv. b-lið viðmiðunar 3 (og samsetningar þeirra), í plastumbúðirnar.

Til að aðgreina megi mismunandi hluta umbúðanna fyrir endurvinnslu verða hlutar úr plasti í grunnumbúðum að vera merktir í samræmi við DIN 6120, 2. hluta, eða samsvarandi staðal. Lok og dælur eru undanþegin þessari kröfu.

Mat og sannprófun: umsækjandinn skal leggja fram útfyllta og undirritaða samræmisýfirlýsingu.

Viðmiðun 5 — Þvottahæfni (notagildi)

Nothæfi og skilvirkni vörunnar verða að vera fullnægjandi. Varan verður að uppfylla kröfurnar vegna notendaprófunar eða innri prófunar í samræmi við II. viðbæti.

Mat og sannprófun: umsækjandinn skal leggja fram ítarlega prófunarskýrslu hjá þar til bærrí stofnun, þ.m.t. upplýsingar/gögn. Sjá II. viðbæti.

Viðmiðun 6 — Sjálfvirk skömmtunarkerfi

Fjölþáttakerfi skulu boðin með sjálfvirku og stýrðu skömmtunarkerfi.

Til að tryggja réttan skammt í sjálfvirkum skömmtunarkerfum verða heimsóknir af hálfu viðskiptavina að vera venjubundnar hjá framleiðendum/birgjum. Þessir viðskiptavinir heimsækja öll athafnasvæði a.m.k. einu sinni á ári meðan leyfið er í gildi; þær verða að fela í sér kvörðun á skömmtunarbúnaðinum. Þriðji aðili getur einnig séð um heimsóknir viðskiptavina.

Sleppa má heimsóknum viðskiptavina í undantekningartilvikum ef fjarlægð og afhendingaraðferð gera heimsóknina óframkvæmanlega.

Mat og sannprófun: umsækjandinn skal leggja fram skriflega lýsingu á því hver ber ábyrgð á heimsóknum viðskiptavina og á tíðni þeirra og inntaki.

Viðmiðun 7 — Upplýsingar fyrir notanda - upplýsingar sem fram koma á umhverfismerki ESB

a) Upplýsingar á umbúðum/vöruupplýsingablaði

Eftirfarandi ráðleggingar verða að koma fram á umbúðunum og/eða á vöruupplýsingablaðinu eða sambærilega:

- Skammtur samkvæmt óhreinindastigi og vatnshörku. Fylgið skömmtunarfyrirmælum.
- Ef þessi vara með umhverfismerki ESB er notuð samkvæmt skömmtunarfyrirmælum mun það stuðla að því að draga úr vatnsmengun og úrgangsmýndun.

b) Upplýsingar sem koma fram á umhverfismerki ESB

Kennimerkið skal vera sýnilegt og læsilegt. Notkun á kennimerki umhverfismerkis ESB er vernduð samkvæmt frumlöggjöf ESB. Skráningarnúmer/leyfisnúmer ESB verður að koma fram á vörinni, það verður að vera læsilegt og augsýnilegt.

Á valkvæðum merkimiða með textareit skal eftirfarandi texti koma fram:

- minnkuð áhrif á lagarvistkerfi,
- minna af hættulegum efnum,
- nothæfi hefur verið prófað.

Viðmiðunarreglur um notkun á valkvæða merkimiðanum með textareitnum má finna í „Guidelines for the use of the EU Ecolabel logo“ (viðmiðunarreglur um notkun á kennimerki umhverfismerkis ESB) á vefsetrinu: http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/documents/logo_guidelines.pdf

Mat og sannprófun (a-b): umsækjandinn skal leggja fram sýnishorn af merkimiðanum og/eða upplýsingablaði vörunnar ásamt yfirlýsingu um samræmi við þessa viðmiðun. Fullyrðingar um vöru skulu staðfestar með viðeigandi prófunarskýrslum.

I. viðbætur

Gagnasafn fyrir innihaldsefni þvotta- og hreinsiefna (DID-skrá)

DID-skráin (A-hluti) er skrá sem inniheldur upplýsingar um eiturrhif á lagarumhverfi og lífbrjótanleika innihaldsefna sem eru oftast notuð í þvotta- og hreinsiefnasamsetningum. Skráin inniheldur upplýsingar um eiturrhif og lífbrjótanleika ýmissa efna sem eru notuð í þvotta- og hreingerningavörur. Skráin er ekki tæmandi en gefnar eru leiðbeiningar í B-hluta DID-skráarinnar varðandi ákvörðun á viðkomandi reiknibreytum fyrir efni sem ekki eru á DID-skránni (t.d. eiturrhifastuðull (ES) og niðurbrotstuðull (NS)) sem eru notaðir við útreikninga á markrúmmáli þynningar). Skráin er almennur upplýsingabrunnur og efnin sem eru til staðar í DID-skránni eru ekki sjálfkrafa samþykkt til notkunar í vörur sem bera umhverfismerki ESB. Hægt er að finna DID-skrána (A- og B-hluta) á vefsetri umhverfismerkis ESB.

Ef efnunum fylgja engin gögn um eiturrhif í lagarumhverfi og niðurbjótanleika er heimilt að nota byggingarlegar hliðstæður við svipuð efni til að meta ES og NS. Slíkar byggingarlegar hliðstæður skulu vera samþykktar af þar til bærrí stofnun sem veitir leyfi fyrir umhverfismerki ESB. Að öðrum kosti skal ganga út frá verstu, hugsanlegu aðstæðum og nota breytur hér á eftir:

Verstu hugsanlegu aðstæður:

Innihaldsefni	Bráð eiturrhif			Langvinn eiturrhif			Niðurbrot		
	LC50/EC50	ÖS _(bráð)	ES _(bráð)	NOEC (*)	ÖS _(langvinn) (*)	ES _(langvinn)	NS	Loftháð	Loftfirt
„Heiti“	1 mg/l	10000	0,0001			0,0001	1	P	N

(*) Finnist engin viðunandi gögn um langvinn eiturrhif eru þessir dálkar auðir. Í þeim tilvikum fær ES_(langvinn) sama gildi og ES_(bráð).

Staðfesting á auðlífbjótanleika

Nota skal eftirfarandi aðferðir við prófanir á auðlífbjótanleika:

- 1) Til 1. desember 2010 og meðan á umbreytingartímabili stendur frá 1. desember 2010 til 1. desember 2015:

Aðferðirnar til að prófa auðlífbjótanleika, sem kveðið er á um í tilskipun 67/548/EBE, einkum aðferðirnar sem eru tilgreindar í lið C4 í V. viðauka við þá tilskipun eða jafngildar OECD-prófunaraðferðir 301 A-F eða jafngildar ISO-prófanir.

Meginreglan um 10 daga mörk gildir ekki fyrir yfirborðsvirk efni. Viðmiðunarmörkin skulu vera 70% fyrir prófanirnar, sem um getur í A- og B-hluta liðar C4 í V. viðauka við tilskipun 67/548/EBE (og jafngildar OECD-prófanir 301 A- og E og jafngildar ISO-prófanir), og 60% fyrir prófanir C, D, E og F í lið C4 (og jafngildar OECD-prófanir 301 B, C, D og F og jafngildar ISO-prófanir).

- 2) Eftir 1. desember 2015 og meðan á umbreytingartímabili stendur frá 1. desember 2010 til 1. desember 2015:

Prófanirnar sem kveðið er á um í reglugerð (EB) nr. 1272/2008.

Staðfesting á lífbjótanleika við loftfirrðar aðstæður

Viðmiðunarprófunin fyrir niðurbjótanleika við loftfirrðar aðstæður skal vera EN ISO 11734, ECETOC nr. 28 (frá júní 1998), OECD 311 eða jafngild prófunaraðferð þar sem krafist er endanlegs niðurbrots að lágmarki 60% við loftfirrðar aðstæður. Einnig má nota prófunaraðferðir sem líkja eftir aðstæðum í viðkomandi, loftfirrðu umhverfi til að staðfesta að náðst hafi endanlegt niðurbrot sem nemur 60% við loftfirrðar aðstæður.

Framreikningur fyrir efni sem eru ekki í DID-skránni

Nota má eftirfarandi nálgun til að fá fram nauðsynleg gögn um lífbjótanleika við loftfirrðar aðstæður vegna innihaldsefna sem eru ekki í DID-skránni:

- 1) Nota skal viðeigandi framreikning. Nota skal niðurstöður úr prófunum á einu hráefni til þess að framreikna endanlegan niðurbjótanleika yfirborðsvirkra efna með samsvarandi byggingu við loftfirrðar aðstæður. Ef staðfest hefur verið að yfirborðsvirkt efni (eða hópur raðkvæmra efna) samkvæmt DID-skránni er lífbjótanlegt við loftfirrðar aðstæður má ganga út frá því að yfirborðsvirkt efni af svipaðri gerð sé einnig lífbjótanlegt við loftfirrðar aðstæður (t.d. er C12-C15 A 1-3 EO súlfat [DID-nr. 8] lífbjótanlegt við loftfirrðar aðstæður og því má gera ráð fyrir svipuðum lífbjótanleika við loftfirrðar aðstæður að því er varðar C12-C15 A 6 EO súlfat). Ef staðfest hefur verið með viðeigandi prófunaraðferð að yfirborðsvirkt efni er lífbjótanlegt við loftfirrðar aðstæður má ganga út frá því að yfirborðsvirkt efni af svipaðri gerð sé einnig lífbjótanlegt við loftfirrðar aðstæður (t.d. ef heimildir úr fræðiritum staðfesta að nota megi yfirborðsvirkt efni í flokknum alkýlestraammoníumsölt sem staðfestingu á svipuðum lífbjótanleika við loftfirrðar aðstæður að því er varðar önnur fjórgreind ammoníumsölt sem eru með estratengi í alkýlkeðjunni eða -keðjunum).

- 2) Gera skal skimunarprófun á niðurbjótanleika við loftfirrðar aðstæður. Ef nýjar prófanir eru nauðsynlegar er gerð skimunarprófun með því að nota EN ISO 11734, ECETOC nr. 28 (frá júní 1998), OECD 311 eða jafngilda aðferð.
 - 3) Gera skal prófun á niðurbjótanleika með litlum skammti. Ef nauðsynlegt er að gera nýjar prófanir og ef upp kemur vandi í framkvæmd skimunarprófunarinnar (t.d. hömlun vegna eiturhrifa prófunarefnis) er prófunin endurtekin með minni skammti af yfirborðsvirka efni og fylgst með niðurbrotinu með ¹⁴C-mælingu eða efnagreiningu. Ef prófanir eru gerðar með litlum skömmtum má nota OECD 308 (frá ágúst 2000) eða jafngilda aðferð.
-

*II. viðbætur***Þvottahæfni (notagildi)**

a) Innri prófun

Prófunarstofa framleiðandans getur fengið samþykki fyrir að gera prófanir til að staðfesta skilvirkni ef eftirfarandi viðbótarkröfur eru uppfylltar:

- stofnanir sem sjá um umhverfismerkingu verða að geta vaktað framkvæmd prófananna,
- stofnun sem sér um umhverfismerkingu verður að hafa aðgang að öllum gögnum um vöruna,
- nothæfi skilvirkniþrófananna verður að vera lýst í gæðastýringarkerfinu.

Umsækjandinn verður að leggja fram gögn sem sanna að varan hafi verið prófuð við raunhæfar aðstæður:

- a) mataráhöld sem eru óhrein af blettum sem eru dæmigerðir fyrir þá tegund af óhreinindum sem eru fyrirsjáanleg á svæðum þar sem varan verður sett á markað,
- b) ráðlagða skammta og samsvarandi vatnshörku við lögsta ráðlagða hitastig við þvott.

Umsækjandinn verður að leggja fram gögn sem sanna:

- hæfni vörunnar til að fjarlægja óhreinindi af mataráhöldunum,
- hæfni vörunnar til að þurrka mataráhöldin.

Prófa verður prófunarvöruna m.t.t. viðmiðunarvöru. Viðmiðunarvaran getur verið vara sem mikil reynsla er af á markaðinum og prófunarvaran verður að vera a.m.k. jafn skilvirk og viðmiðunin.

b) Notendaprófun

1. Svör verða að fást frá a.m.k. fimm prófunarmiðstöðvum og vera dæmigerð fyrir slembiúrtak viðskiptavina.
2. Tilhögunin og skammturinn verða að vera í samræmi við ráðleggingar framleiðandans.
3. Prófunartímabilið verður að vera samfelt í a.m.k. fjórar vikur og prófunarloturnar að vera a.m.k. 400.
4. Allar prófunarmiðstöðvar verða að meta skilvirkni vörunnar eða fjölþáttakerfisins með því að svara spurningum sem tengjast eftirfarandi þáttum (eða svipuðum samsetningum):
 - hæfni vörunnar til að fjarlægja óhreinindi af mataráhöldunum,
 - getu vörunnar til að þurrka mataráhöldin,
 - ánægju svarandans með samkomulagið um heimsóknir viðskiptavina.
5. Svárið verður að meta samkvæmt kvarða sem hefur a.m.k. þrjú stig, t.d. „ófullnægjandi skilvirkni“, „fullnægjandi skilvirkni“ eða „mikil skilvirkni“. Að því er varðar ánægju prófunarmiðstöðvarinnar með tilhögun skýrslugjafarinnar vegna heimsóknanna verða flokkarnir að vera „ekki fullnægjandi“, „fullnægjandi“ og „mjög fullnægjandi“.
6. Að minnsta kosti 80% verða að gefa vörunni matið „fullnægjandi skilvirkni“ eða „mikil skilvirkni“ í öllum liðum (sjá 4. lið) og að tilhögunin á heimsóknum viðskiptavina sé „fullnægjandi“ eða „mjög fullnægjandi“.
7. Tilgreina verður öll óunnin gögn úr prófuninni.
8. Lýsa verður prófunaraðferðinni í smáatriðum